DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII. ZATURDAG den 10den AUGUSTUS 1839. N. 32.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 July 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt hierby algemeen bekend gemaakt, dat by dispositie van den 20 dezer No. 298, de Heer Johannes Christiaan Timmer benoemd en aangesteld is tot School onderwyzer der 2de klasse alhier, in de plaats van den nu wylen Heer Klaas van Eekhout.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 26 July 1839.

ALZOO het Gouvernement dezer kolonie aan de landsslaven met namen MARTHA, dochter van CATHALINA JANGA en LOUIS zoon van CATHALINA JOSEPHIA, zal verleenen *Brieven van Manumissie*, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slaven mogt sustineren, op te roepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 2 Augustus 1839.

ALZOO de persoon van *ABRAHAM VAN ALTENA* in huwelyk hebbende *ADRIANA ELISABETH PLAATE*, zich by rekwest aan den Heer Gezaghebber heeft geadresseerd met verzoek om *Brieven van Manumissie* voor den hem in eigendom aankomenden Slaaf FRANCISCUS MARTINUS, zoo is het, dat de Hoog Ed Gestr.HeerGezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaaf mogt sustineren, op te roepen om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

Annonce ten verkoop van Tien stuks Obligatien, ingevolge Publicatie van den 2 Mei 1839 No. 5.

OP autorisatie van den HoogEdel Gestrengen Heer Gezaghebber der kolonie wordt mits deze andermaal aan de voordeeligste inschryvers te koop aangeboden tien stuks Obligatien elk groot Honderd Guldens, rentende zes ten honderd in het jaar, betaalbaar aan toonder op den voet zoo als by de bovenaangehaalde publicatie in het breede omschreven is.

De genen, die hierin gading hebben, kunnen zich by biljetten van inschryving, tot dat einde, inteleveren op Maandag den 12 dezer, des morgens te tien ure, vervoegen ter administratie van financien alhier.

Curaçao den 2 Augustus 1839.
De Koloniale Ontvanger, waarnemende het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

WAARSCHUWING.

ALZOO de Prokureur des Konings een alhier verspreid spotschrift, hetwelk ten tytel voert: " The conduct of the reverend M. J. N——dt, considered in a letter to the Roman Catholics of Curaçao," met diepe verontwaardiging, gelezen heeft; alzoo hy ten duidelykste heeft ontwaard, dat deszelfs schryver, helaas! een inboorling van dit eiland, met hetzelve ten doel gehad heeft, het publiek karakter van eenen verdienstelyken en achtingswaardigen onderdaan van Z. M. onzen geëerbiedigden Vorst, op eene allezins laaghartige wyze,aanteranden en in een ongunstig daglicht te stellen; alzoo hy, Prokureur des Konings, naar aanleiding van by hem bekende omstandigheden, veronderstelt, dat eenige twistzieke, kwaadgezinde ingezetenen dezer plaats der verspreiding van het hierin bedoelde fameuse libel bevorderlyk zyn; en alzoo deze handeling strydig is met den inhoud van het alhier in werking zynde plakaat van H. H. M. de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, dd. 4 Jannary 1651, zoo acht de voormelde ambtenaar zich verpligt allen en eenen iegelyken aantemanen, zich van het plegen der zoo even uitgeduidde daad te onthouden, en zich dusdoende vry te waren van alle geregtelyke vervolgingen ter handhaving der aangehaalde wetsverordening.

Curaçao den 30 July 1839.
De Prokureur des Konings,
Mr. H. W. DE QUARTEL.

JOSE DUMONT, MeesterVerwer, voornemens zynde eenen korten tyd alhier te verblyven, biedt zynen dienst aan de genen, die van zyne kunst gebruik wil maken om kleedingstukken te verwen, lakens kleederen schoon te maken, vlekken uit dezelven te nemen en een nieuw aanzien te geven. Hy verstelt ook parapluies, wascht hoeden vanPanama en maakt zwarte schryf en chineesche inkt. Die genegen zyn van zyne dienst gebruik te maken, gelieven zich te vervoegen ten zynen woonhuize aan de Overzyde, 3de Wyk No. 226.

Curaçao den 2 Augustus 1839.

In de vergadering, te London in het Jeruzalemsche koffyhuis, tot het daarstellen van eene gemeenschap tusschen Engeland en Oost-Indiën, door Stoombooten, langs den weg van de roode zee, gehouden, is een parig besloten, dat het voorstel van kapt. Barber de aandacht van allen, die eenige betrekking op de Oost-Indiën hebben, overwaardig was, en dat byaldien het blyken mogt, waaraan men geene reden had te twyfelen, dat de opgegeven daadzaken en berekingen, waarop zyn plan berust, getrouw en naauwkeurig zyn, hetzelve alsdan de deelneming en aanmoeding van elk verdiende. Voorts is er eene kommissie benoemd, om de bedoelde daadzaken en berekeningen nader te onderzoeken. Het plan van kapt. J. Barber, om hetwelk te overwegen de vergadering was byeengeroepen, bestaat hoofdzakelyk hierin, dat er eene maatschappy zal gevormd worden, met het oogmerk om, onafhankelyk van het gouvernement en de O. I. Compagnie, eene spoedige gemeenschap voor passagiers, goederen en brieven tusschen Engeland en Oost-Indië daar te stellen. De maatschappy zal daartoe laten bouwen 5 groote stoombooten, elk van 1,500 ton en 600 paardenkracht, om zoowel van Engeland naar Egypte, als van daar naar O. I. heen en terug te varen; voorts twee kleinere stoombooten, om in Oost-Indië passagiers en goederen van de verschillende plaatsen naar de grootere stoombooten te brengen, en eindelyk de noodige wagens en omnibussen; om goederen en passagiers door de woestyn over de landengte van Suez te voeren; tot welk een en ander kapitein Barber berekent, dat men een kapitaal van 450,000 £ st. zal noodig hebben. De plaatsen, welke men wil bevaren zyn, Calcutta, Madras, Bombay, Ceilon en zelfs Batavia. Aan de toestemming en medewerking van den Onder-Koning van Egypte wordt niet getwyfeld, daar hy nog onlangs zynen goeden wil getoond heeft, ter gelegenheid, dat eene der stoombooten van de Oost-Indische compagnie zware schade aan het stoomwerktuig geleden had, als wanneer hy zyne yzersmeltery en smedery geleend heeft, en zyn eigen werk heeft laten staken, om die schade des te spoediger te kunnen herstellen. Het plan van kapitein Barber bevat eindelyk eene breedvoerige berekening van de waarschynlyke winsten, welke de geldschieters van deze onderneming zullen trekken, by eene matige berekening der vrachten, begroot hy het dividend op niet minder dan 10 pCt. 's jaars. Er gaan jaarlyks van Engeland naar Oost-Indië en vice versa 2000 passagiers, van welke men rekent, dat de helft langs dezen korten weg zullen gaan, terwyl het gemak en de kortheid, gepaard met goedkoopheid, niet weinig zullen bydragen, om het jaarlyksch getal der passagiers te vermeerderen. Het algemeen gevoelen in London is, dat dit plan, hetwelk nooit beter dan nu, daar men zoo lang op de Oost-Indische brieven moet wachten, kon voorgesteld worden, zal doorgaan. Indien de berekeningen door de commissie juist bevonden worden, zal het aan geen geld ontbreken. In Oost-Indië zyn reeds voorlopige inschryvingen gedaan ten bedrage van 140,000 £; en voorzeker zal Engeland, dat millioenen besteed heeft om Birmingham nader by Londen te brengen, wel 400,000 £ over hebben, om in zes weken of twee maanden, naar Oost-Indië te kunnen komen. Niet lang geleden heeft sir J. Ross een dergelyk plan, om met stoombooten langs de Kaap de Goede Hoop naar Oost-Indië te varen, aan het publiek voorgesteld, welke plan ook zyne voorstanders vindt. Het een, zegt men behoefde het ander niet uit te sluiten; beiden konden uitgevoerd worden, zonder elkander te benadeelen.—*Overgenomen.*

Curaçao den 8 Augustus 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze ter kennisse van het algemeen gebragt: dat by dispositie van den 5 dezer No. 324, de Heer Antoine Jean Pypers, is toegelaten tot het oprigten en houden van eene partikuliere Jongens school, voor een bepaald getal leerlingen van den ouderdom van negen Jaren en daarboven, op dewelke in het lezen, schryven, rekenen, de kennis der Nederduitsche, Fransche, Spaansche en Engelsche talen, de Aardrykskunde, de byzondere en algemeene Geschiedenis, de tydrekenkunde, de beginselen der Natuurkunde en natuurlyke Historie, en de allereerste gronden der stel en meetkunde, mitsgaders het handteekenen, zal mogen onderwys gegeven worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.
Curaçao den 9 Augustus 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 17 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commis, belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

Inschryving voor verwhout van Bonaire.

VAN hooger hand daartoe geautoriseerd zynde, biedt de ondergeteekende mits deze by publieke inschryving te koop aan, tien kavelingen roodverwhout van Bonaire, elk van tien ton; kunnende de genen, die hierin gading hebben, by beslotene biljetten van inschryving, ter administratie van financien inteleveren, hun aanbod per ton, aan het Bestuur kenbaar maken op aanstaanden Maandag den 12 dezer, des voormiddags uiterlyk te 10 ure.

Curaçao den 5 Augustus 1839.
De Koloniale Ontvanger, waarnemende het ambt van Administrateur der Financien,
C. L. VAN UYTRECHT.

OPROEPING.

DE Commissie tot het aanhooren der bezwaren tegen de rekeningen van het Een percent Patentregt, over het 2de kwartaal dezes jaars, op den 7 dezer, zitting gehouden hebbende, worden al de genen, die geene bezwaren tegen de voormelde rekeningen hebben ingebragt, hierby opgeroepen en aangemaand om het verschuldigde, vóór of uiterlyk den 17 dezer, te komen voldoen, ten einde alle regtsvervolgingen te voorkomen.

Curaçao den 9 Augustus 1839.
De Commis, waarnemende het Koloniale Ontvangers ambt,
WILLEM PRINCE Jr.

OPROEPING.

DE persoon van BERNARDINA REGINA GAVASO, Weduwe en Boedelhoudster van JOHANNES ALBERTUS DURAND, die op den 11 Mei ll. te Los Taques, aan boord der Columbiaansche goelet Mercurio is overleden, de nalatenschap van dezen haren Echtgenoot gerepudieerd en ter Weeskamer, voor rekening en ten behoeve van wien zulks regtens mogt aangaan, overgebragt hebbende, zoo worden door den ondergeteekende, namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate Boedel kamer dezes Eilands, by deze opgeroepen al de genen, welke vermeenen mogten eenige pretentien tegen de voorschreven nalatenschap te hebben, ten einde dezelve pretentien binnen drie maanden, na dato dezer, ter opgemelde Weeskamer inteleveren; zullende na verloop van dien termyn, door het Collegie tot de vereffening of likwidatie dier nalatenschap worden overgegaan, en geen verder regard op eenige na dien tyd, intekomene pretentien, ten laste van den voornoemden JOHANNES ALBERTUS DURAND geslagen worden.

Curaçao den 9 Augustus 1839.
Namens het Collegie voormeld,
De Weesmeester,
G. VOS Jz.

GARNIZOEN TE CURAÇAO.

AANBESTEDING.

DE Administrateurs van het Garnizoen te Curaçao zullen aan de minst inschryvende aanbesteden de leverantie van min of meer, eene hoeveelheid van 300 stuks Panama stroo petjes, door de wandeling alhier te lande onder de benaming van *Hipihapa.*

De genen, die daartoe mogten genegen zyn, kunnen zich by beslotene biljetten vervoegen ten kantore van den Kapitein fungerend Kommandant der troepen alhier, binnen het fort Amsterdam, en wel op aanstaanden *Dingsdag* den 13, *Woensdag* den 14 en *Donderdag* den 15 Augustus, terwyl het model van de genoemde petjes op Maandag den 12 dezer ten kantore voornoemd ter bezigtiging liggen zal van des morgens 10 tot des nademiddags te een ure; zullende op den 16 daaraanvolgende te 11 ure des morgens het antwoord te bekomen zyn.

Curaçao den 9 Augustus 1839.
Namens de Administrateurs voornoemd,
De Kapitein Kwartiermeester,
J. M. VAN EPS.

Societeit Concordia.

VERGADERING op Donderdag avond den 15 Augustus aanstaande.

Curaçao den 9 Augustus 1839.
De mede Directeur Secretaris,
E. J. SLENGARDE.

DE ondergeteekende als van Gouvernementswege gemagtigd tot de oprigting en het houden eener partikuliere jongensschool, ingevolge de daarvan ontworpene prospectus, maakt van dit weekblad gebruik om dezelve het geëerde publiek aantebieden en zich in deszelfs gunst aantebevelen.

Prospectus

van eene opterigtene partikuliere jongensschool.

Het doel dezer inrigting is om aan jongelieden uit den fatsoenlyken stand een grondig onderwys te doen erlangen, in het lezen, schryven, rekenen, de kennis der Nederduitsche, Fransche, Spaansche en Engelsche talen, de aardrykskunde, de byzondere en algemeene geschiedenis, de tydrekenkunde, de beginselen der natuurkunde en natuurlyke historie, de allereerste gronden der stel en meetkunde, mitsgaders het handteekenen.

In alle deze wetenschappen zal het onderwys door den Schoolhouder zelven bestuurd worden, terwyl hy zich echter voor de Spaansche en Engelsche talen van assistenten zal voorzien, die dezelve grondig magtig zyn en zuiver spreken.

Ten einde het onderwys zoo volkomen mogelyk te doen zyn, stelt zich de Schoolhouder voor deze inrigting tot een klein getal leerlingen, en wel voor het eerste jaar, tot dat van slechts twintig te bepalen.

Voor het onderwys in alle de hierboven omschrevene wetenschappen zal betaald worden, voor ieder leerling tien guldens per maand, buiten en behalve de boeken en schoolbehoeften tot privaat gebruik, welke door den onderwyzer tegen eenen redelyken prys geleverd, en van wege den leerling moeten betaald worden.

Het schoolgeld zal altyd by volle maanden en wel in dier voege worden berekend: dat wanneer eenig leerling na den 1sten eener maand op de school wordt toegelaten, het schoolgeld voor die geheele maand zal moeten betaald worden, terwyl hetzelve voorts by het einde van iedere maand moet worden voldaan.

Ieder leerling zal gerekend worden ten minste voor een kwartaal te zyn geplaatst, en vroeger de school verlatende, altyd het loopende kwartaal voor hem moeten betaald worden.

Wanneer ouders of voogden hunne kinderen of pupillen de school zouden willen doen verlaten, zullen zy daarvan den Schoolhouder altyd eene maand te voren moeten verwittigen of by gebreke het schoolgeld voor de volgende maand moeten betalen.

Geene leerlingen zullen worden toegelaten, dan die den ouderdom van negen jaren bereikt en reeds eenig voorloopend onderwys hebben genoten, terwyl voorts de opneming van ieder leerling op de school, aan de goedkeuring van Heeren Schoolopzieneren zal worden onderworpen.

Het onderwys zal geregeld gegeven worden alle werkdagen des morgens van 8 tot 11 en des namiddags van 12 tot 2 uren met uitzondering nogtans van des Zaturdags, als wanneer alleen des morgens zal worden school gehouden.

De ouders of voogden, die mogten verlangen hunne kinderen of pupillen in het rustuur van 11 tot 12 by den onderwyzer te laten, zullen hem hiervan moeten verwittigen; terwyl diegenen, welke de hunnen ten zynent mogten willen doen ontbyten, daaromtrent met hem in schikkingen moeten treden.

De vacantie zal zyn *veertien dagen*, integaan na den afloop van het examen in de maand December.

De onderwyzer zal voorts zorgen, dat het schoollokaal behoorlyk voorzien is van geschikte tafels met lessenaars, banken, borden, kaarten, globes en alles wat verder tot algemeen gebruik, in eene welingerigte school benoodigd is.

Curaçao den 9 Augustus 1839.
A. J. PYPERS.

DE ondergeteekende geadmitteerde Schoolonderwyzer, neemt de vryheid aan het geëerde publiek kennis te geven, dat hy zich thans weder in staat gevoelt en stellig voorgenomen heeft met het houden zyner school onafgebroken voorttegaan, zich voorstellende onderwys te geven in het kunstmatig lezen, schryven en rekenen, de stel en meetkunst, de vaderlandsche en algemeene geschiedenis, de aardryks en natuurkunde, de gronden der Nederlandsche, Fransche en Spaansche en, wanneer zulks gevorderd wordt, in de beginselen der Engelsche en Latynsche talen en in het teekenen.

Dat hy zich zal bepalen tot het aanne-

men van een klein getal leerlingen ten einde met meer vrucht zyn onderwys aan dezelve te kunnen besteden, en de ouders en voogden, die hunne kinderen en pupillen aan zyn onderwys zullen gelieven toetevertrouwen, zoo veel immer doenlyk zal zyn, deswege genoegen te bezorgen.

Curaçao den 9 Augustus 1839.

N. EVERTSZ.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

AUGUSTUS 1839.

L. K. Vrydag den 2 te 5 u. 13 m. 's morgens.
N. M. Vrydag den 9 te 4 u. 43 m. 's morgens.
E. K. Zaturdag den 17 te 4 u. 2 m. 's morgens.
V. M. Zaturdag den 24 te 5 u. 2 m. 's avonds.
L. K. Zaturdag den 31 te 10 u. 13 m. 's morgens.

Verleden Maandag den 5 dezer, is de Nederlandsche schoener CURAÇAO, gevoerd door den kapitein W. C. GAERSTE, van deze haven naar Amsterdam vertrokken, en als passagiers met dezelve, de Heer W. F. A. CORES DE VRIES, Luitenant ter zee 2de klasse in dienst der Nederlanden. en 5 Jagers. Het is het eerste alhier gebouwd vaartuig, dat den overtogt van hier naar Europa ondernomen heeft. By het vertrek van de CURAÇAO waren de vaartuigen in de haven met vlaggen versierd en toen zy dezelven voorby zeilde, werden er Hurrahs geschreeuwd en met vlaggen begroet.

Deze week hebben wy onze Courant geheel met mengelingen moeten vullen, aangezien er sedert de laatste twee weken geene vaartuigen alhier aangekomen zyn van plaatsen, van waar wy eenige Couranten hebben kunnen ontvangen.

Russische zeden en gewoonten.

By of voor het overlyden hebben by de Russen zonderlinge gebruiken plaats. By vele kranken, waar eene crisis plaats heeft, die mogelyk eene gewenschte herstelling zou doen plaats vinden, wordt dezelve gestoord, en wyl de kranke voor het oog op sterven schynt te liggen, de dood verhaast. Men meent toch, dat de mensch, dadelyk na zynen dood, voor Gods regterstoel treden moet, en dat dus eene ordelyke kleeding niet meer dan betamend is. Daarom wordt een stervende uit het bed genomen, gewasschen en de beste kleederen hem aangedaan, waarna hy gewoonlyk, wyl de dood meestal gedurende die behandeling plaats heeft, op de tafel wordt uitgestrekt. Deze gewoonte is des te verwonderlyker wyl de Rus, by Godsdienstige plegtigheden, vaak zeer smerig verschynt en zelden iets aan zyn costuum verandert.

Zoo trachte eenmaal een jong meisje, dat aan de teering overleed, op den ochtend van haren sterfdag nog eens, zooveel zy konde, hare lokken in orde te brengen, en toen zy, na dit gedaan te hebben, afgemat in haar bed nederzonk, wilde hare moeder haar daaruit nemen, om haar aan te kleeden. Zy smeekte en bad, dat men haar toch in rust zoude laten, gedeeltelyk zelfs bezorgd, dat men hare lokken weder in wanorde brengen zoude. Doch hare moeder wilde van niets hooren. Myn kind! zeide zy, wilt gy my, tot de zonde verleiden, van u voor Gods troon te doen verschynen, zonder dat myne handen u gewasschen en gekamd hebben? Met deze woorden nam zy het kind uit het bed, zette het op een bank, deed het tegen den kouden muur leunen, en begon hetzelve op te schikken, Het arme kind stierf onder hare handen; maar gerustgesteld, daar het deszelfs wit kleed en kouzen en schoenen aan had, legde de moeder hetzelve op de nevenstaande tafel. Toen eerst nadat zy de kinderlyke handen in één had gelegd, begon zy de gewone rouwklagten: Waarom hebt gy my verlaten? Beviel het u niet meer op de aarde, waar weldra de koornbloemen bloeijen en de hennep ryp wordt, waaruit wy lange draden trekken, die de zon verbleeken doet? Eenzaam zit ik aan het spinnewiel. Gy neemt aan hetzelve myne plaats niet in, om voor u de bruidsluijer gereed te maken. Ach, waarom zyt gy gestorven, en is nu de dood uw echtgenoot, en het graf uw bruidkamer geworden?

Tot dat de Priester verschynt, om de by de lykdienst gewone gebeden op te zeggen, is, meenen zyn, het lyk in de magt van booze geesten, die echter door die gebeden verdryven worden. Zoodra hetzelve in het graf gezonken is, hebben dezelve de magt, om het lyk te schaden, verloren.

De Parysche Geneesheeren.

De Parysche geneesheeren, van welke de kleine altyd de groote naäpen, hebben zulke hooge taxen, dat menig hersteld patient, by het hooren van de vordering, weder instort. AMUSSAT deed by den graaf LABOURDONNAYE eene operatie van den steen, en vroeg daarvoor 10,000 francs.—Hieruit ontstond een proces. Somwylen wordt ook wel eens met gelyke munt betaald. Dr. DELPECH werd des namiddags 3 á 4 mylen van *Montpellier* op een landgoed gehaald, bleef er den nacht over; doch de kranke stierf. Den volgende morgen vorderde de arts zyn honorarium, waarvoor hy 10,000 francs bepaalde.—"Dat schynt my wat te veel," antwoordde de weduwe. "Mevrouw!" hernam de doctor, "ik begeef my nimmer buiten de stad, zonder eene schadeloosstelling van 10,000 francs." "Dat is my zeer aangenaam te vernemon," zeide de weduwe hierop: "en het is my lief, dat onze grondstellingen overeenkomen; ik zou anders geen' moed gehad hebben, u met myne wyze van handelen bekend te maken. Daar myn slot geene herberg is, zoo geef ik niemand een avondmaal, zonder er 3,000 francs voor in rekening te brengen; ook het nachtverblyf, zoowel als het ontbyt, geldt by my denzelfden prys, zoodat gy juist 9,000 francs by my verteerd hebt; derhalve ontvangt gy nog 1,000 francs." Zy reikte deze som den bedremmelden docter, die daarmede zyn afscheid nam.

Het Kiesregt in Engeland.

Het is eene maar al te weinig zeldzame ervaring, dat sommige begrippen, eenmaal in zwang gekomen, en door een' tydelyken zamenloop van omstandigheden schynbaar bevestigd, van lieverlede zeer algemeen kunnen wortel vatten, zoodat er allengs bykans niemand meer is, die ze niet voor onomstootelyke waarheden houdt, zonder nogtans daarvoor eenigen anderen grond te hebben, dan enkel, dat het by overlevering alzoo is ingeprent. Een zeer natuurlyk gevolg hiervan is, ondertusschen, dat, wanneer het grondbegrip, van hetwelk by zoodanige meeningen wordt uitgegaan, op eene dwaling rust, ook de daarop gebouwde berekeningen en vooruitzigten feilbaar zullen zyn.

Dat men dezer dagen Engeland niet volkomen dezelfde gedragslyn met Frankryk heeft zien volgen, is gewis voor menigeen slechts daarom verrassend geweest, omdat men aan de onderstelling gewoon was geworden, dat tusschen Engeland, als het moederland der Constitutionele Staten, en Frankryk, door deszelfs jongste vryzinnige regeringsverandering, eene gelykvormigheid van Staatsinstellingen en Staatsbegrippen was ontstaan, waarmede dan ook, meende men, gelykheid van Staatsbelangen en te inniger banden van eigenaardige vriendschap en Bondgenootschap moesten verknocht zyn.

Reeds hebben evenwel de kundige schryvers van de *Revue des Deux Mondes* niet onopgemerkt gelaten, dat, terwyl eenerzyds de Fransche regering zich althans het voorkomen geeft, van by hare alliantiën voornamelyk op zulk eene gelykvormigheid van instellingen, of (om de hebbelyk geworden bewoording te bezigen,) op de *politieke sympathiën* te zien, de Britsche Staatkunde, daarentegen, te geener tyd eenig Staatsbelang aan eenige neiging of sympathie opoffert.

Wat de onderlinge betrekking van vrede en vriendschap tusschen de beide Staten betreft, men weet, dat die niet eerst met den tegenwoordigen troonbekleeder, maar vroeger, al aanstonds na Napoleons verdryving, is aangeknoopt geworden met den ouderen tak van het Bourbonsche stamhuis, die openlyk beleed, deszelfs herstelling aan den prins-regent van Engeland verschuldigd te zyn. Hoe groot ook Engelands aandeel aan die herstelling mag geweest zyn, het handelde daarin eenstemmig en gemeenschappelyk met de absolute monarchen van Oostenryk, Pruissen en Rusland; de Britsche staatsman, die zich destyds aan het hoofd der zaken bevond, behoorde wel zeker niet tot den aanhang dergenen, die van overdreven vryzinnigheid of de zucht om volksopstanden te begunstigen konden verdacht worden, en de nieuwe vriendschappelyke toenadering tusschen de twee Mogedheden scheen zoo weinig de onafhankelykheid van de Staten van minderen rang te bedreigen, dat zelfs de Nederlandsche gezant te Weenen er hoogelyk mede ingenomen was, en in zyne mededeelingen aan den Souvereinen Vorst met verheuging van de daartoe door lord Castlereagh en den prins de Talleyrand gelegde grondslagen berigt gaf.

Het is ook, zouden wy meenen, by geenen Britschen staatsman, (of het moest er een zyn van de geheel nieuwere, vreemde, school), immer opgekomen het geluk van eenigen Vastelands-staat op gelykvormigheid met de Engelsche staats-instellingen te willen vestigen. Vóórlang eer de eerste Fransche revolutie, met behulp van de valbyl, voor eene poos de bestaande maatschappelyke verhevenheden tot het waterpas der denkbeeldige gelykheid scheen af te

kappen, had de Britsche onderdaan eene *ware* burgerlyke vryheid, dat is onbedwongenheid in alle, met het algemeen welzyn bestaanbare doen en laten, genoten, niet *door*, maar *onafhankelyk van* de formen der regering, ja *in weêrwil van* de menige daaraan verknochte ongelykheden, en door de staats-instellingen gewettigde bevoorregtingen. Het *stellige* daarby bepaalde zich hoofdzakelyk tot de tweederlei waarborgen tegen de in Frankryk met reden gehate *tailles* en *bastilles*, bestemming der belastingen door de zoogenaamde *gemeenten*, en de bekende *habeascorpus-wet*.

In beide deze opzigten bestaan tegenwoordig in de meeste vastelands-Staten zelfs nog stelliger en duidelyker beschreven regten. In beiderlei opzigt is dus ook daar de burgerlyke vryheid, even zeer als van ouds in Engeland, verzekerd. Maar men heeft ook *meer* van de Engelsche *formen* willen nabootsen; men heeft het wezenlyke der staats-instellingen in die formen meenen te zien en men heeft ze niet eens overgenomen, zoo als ze werkelyk voorhanden waren, maar zoo als men ze door de welige verbeelding van schryvers en redenaars *versierd* zag.

Het was door die versierde beschryvingen alleen, dat men de reeds door de Ouden bedachte, maar geheel oppervlakkige leer der zoogenaamde drie staats-elementen, *kroon, aristocratie* en *volksregering*, by de Engelschen verwezenlykt waande te vinden, en wat meer is, die ook zoo maar voetstoots, door middel van eene te *decreteren* constitutie, dacht in het aanzyn te kunnen roepen.

Maar er ontbreekt zeer veel aan, dat de *kroon*, in het Fransche volksbegrip, gelyk in Engeland, zyn zou de hoogsteerbiedwaardig geachte *souvereine* magt tot weldadige bescherming van de vryheid des onderdaans, (zoo als daar de spreekwyze is: *the liberty of the subject.*)

De bloote titel maakt ook de Fransche *Pairs* niet tot die magt in den Staat, die in Engeland het deel is van de Hooge Geestelykheid en Adel, met Vorstelyken rykdom, en beheerschenden invloed op duizenden afhangelingen.

Aan het derde zoogenaamde element, daarentegen, dat in Engeland de loutere fictie is, heeft men in Frankryk eene bedryvende werkelykheid trachten te verschaffen, door de deelneming van stemgeregtigden tot de verkiezing van afgevaardigden in kiesvergaderingen, gezamenlyk voorstellende het *volk*, als magtoefenend staatsligchaam gedacht. Met dat begrip paart zich dan ook aldaar het vereischte van de *gelykmatigheid* van die deelneming van de zyde der daartoe bevoegd verklaarden over het gansche ryk.

Er was geene gedachte aan zulk eene gelykmatigheid by de inrigting der Engelsche *gemeenten*. Door algemeene kiesvergaderingen in de 40 graafschappen van Engeland, worden daartoe 143 leden afgevaardigd; maar er zyn enkel voor Engeland nog 328 andere, van wege *sommige* steden en vlekken, de kiesgeregtigdheid uitoefenende, niet by wyze van een algemeen regt, maar uit kracht van het aan die plaatsen verleende *voorregt*. Het eigenaardige daarby is, dat verre weg de meeste van die plaatsen zoogeheel afhankelyk zyn van den invloed van dezen of genen aanzienlyke, dat het deze alleen is, die de verkiezing bepaalt. Somwylen geschiedt dit by wyze van enkele benoeming (*nomination*), dat is, de patroon doet den candidaat voorstellen aan de vergaderde kiezers, zoo velen of weinigen er dan zyn mogen, en die wordt dan by acclamatie goedgekeurd, zonder dat in dit geval in aanmerking wordt genomen, of de byeengekomenen zelfs maar de wettelyke bevoegdheid tot het kiezerschap hebben.

Slechts wanneer een tweede candidaat zich opdoet, gaat men tot eene eigenlyke verkiezing, by schriftelyke naamopteekening, over. Zoo benoemde de hertog van Norfolk, immers ten tyde toen Oldfield zyne *Representative History of Great Britain and Ireland* uitgaf (in het jaar 1816), 2 parlementsleden voor Steyning, 2 voor Arundel en 2 voor Horsham, behalve dat hy nog 2 voor Hereford, 1 voor Gloucester, 1 voor Carlisle en 1 voor Shoreham *deed verkiezen*, te zamen 11; de hertog van Rutland op gelyke wyze, hetzy door enkele benoeming of door zynen invloed op de verkiezing, 6; de hertogin van Dorset 2; de hertog van Newcastle 7, enz., enz., in dier voege, dat, naar Oldfield's optelling, van de 658 leden van het Huis der Gemeenten, over het Vereenigd Ryk van Groot-Brittanje en Ierland, niet minder dan 487 door de benoeming of den invloed van pairs of andere aanzienlyken zitting hadden verkregen. De *reform* van 1832 heeft daarin eenige verschikking te weeg gebragt, zoo dat de patronaten der Tories eenigermate bekort, en die der Whigs hier en daar vermeerderd zyn. Voor het overige is het in het wezen der zaak op denzelfden voet gebleven, en sir R. Peel, by voorbeeld, zal wel by elke parlementsvernieuwing evenzeer als te voren gewis zyn van zyne verkiezing in het vlek Tamworth, zonder dat hy zelfs daartoe noodig hebbe, in persoon by de stemmenden rond te gaan, ofschoon hy wel niet zal nalaten, hun ten minste een' beleefden brief te schryven, gerigt "aan de *onafhankelyke* kiezers van Tamworth."

Zoo verklaart zich ook de meermalen zonder het eigenlyke inzigt nagezegde en nageschreven historische opmerking, dat de Engelsche Koningen de gemeenten (of het volk, zoo men almede daarvoor zeide), tot deelneming aan de wetgeving hebben geroepen, om daardoor een' steun te hebben tegen de weêrspannigheid der baronnen. Hendrik III, opvolger van Jan *zonder land*, riep het eerst in het jaar 1265, na den opstand van den graaf van Leicester, afgevaardigden van ettelyke steden in het Parlement; de op hem volgende Koning Eduard I. voegde daar nog eenige vlekken of burgten (*boroughs*) by, en vermeerderde dit getal inzonderheid in het drie-en-twintigste jaar zyner regering met niet minder dan 83 te gelyk: de vroegste nog voorhanden opgave van afgevaardigden van steden en *boroughs* is van dat jaar (1294); de vroegste van afgevaardigden van graafschappen is van het achttiende jaar zyner regering (1269). Moest dit nu werkelyk eene uitbreiding der *volksmagt* heeten, zoo als de geschiedenis het versierd heeft, men zou verlegen moeten zyn, om zulk eene Staatkunde overeen te brengen met de begrippen der dertiende eeuw. De waarheid is, dat de Engelsche Koningen het kiesregt slechts by wyze van *voorregt* verleeden aan zulke plaatsen, als onder den invloed stonden van hen zelven of van aan hen verknochte grooten, en alzoo, door tevens aan de op die wyze verkozen of benoemde *gemeenten* de bestemming der geldmiddelen op te dragen, zich in te meerdere onafhankelykheid stelden van de verzettelykheid van het overig gedeelte des vermogenden adels. Van tyd tot tyd werd dan ook vervolgens aan meer andere plaatsen zoodanige kiesgeregtigdheid verleend. Tydens de troonsbeklimming van Hendrik VIII. (1509), bedroeg derzelver getal, te zamen met de graafschappen, 147; door Hendrik VIII. werd het getal der *boroughs* met 31 vermeerderd; door Eduard VI. met 21; Maria met 14; Elisabeth met 31; James I. met 14, daaronder begrepen de hoogescholen van Oxford en Cambridge; karel I. met 8; Karel II. met 4. Daarentegen werd ook van tyd tot tyd het verleende voorregt aan sommige plaatsen ontnomen. Zoodanige plaatsen waren er, vóór de onlangsche reform, 65 geweest, waaronder Ely, eene *city* of bisschoppelyke stad. De zoo veel geruchts makende *reform* bestond hoofdzakelyk in de gedachte verschikking, waardoor ettelyke kiesgeregtigdheden afgeschaft, andere van 2 leden op 1 verminderd, en daarentegen een aantal nieuwe ingesteld werden. Dat, ondertusschen, ook hierby geenszins, naar vastelands begrippen, de volkrykheid tot regel verstrekte, kan uit de volgende korte aanwyzing genoegzaam blyken.

Tot de nieuwe, met het kiesregt voor *twee* leden begunstigde plaatsen, behooren: Stoke met 37,220;—Wolverhampton met 48,080;—Sheffield met 59,011; Oldham met 67,579;—Birmingham met 110,914; —Leeds met 123,393;—Manchester met 142,026;—maar ook Bradford met 23,233; —Sunderland met 17,000;—Halifax met 15,382; en Stroud met 8,116 zielen.

Daarentegen wederom tot de nieuwe, die slechts *één* lid hebben af te vaardigen, onder anderen: Asthon met 33,597;—het eiland Wight met 35,363; Salford met 40,-786,—en Rochdale met 74,427 zielen.

De drie minst bevolkte van deze klasse zyn Tynemoth met 10,182, Sonth-Shields met 9,074, en Whitby met 7,767 zielen.— Onder de behouden verkiezende plaatsen voor *twee* leden, telt men ondertusschen nog menige beneden de 4,000, en zelfs beneden de 2,000, als Cricklade met 1,642, Shoreham met 1,503 zielen, en wederom ook onder de *oude*, van twee leden tot *één* verminderd, verscheidene van verre boven de 4,000, als Darmouth met 4,597, Calne met 4,795, Morpeth met 4,797, Horsham met 5,105, Northallerton, met 5,118, Clitheroe met 5,212, Christ-Church met 5,844 zielen; en eindelyk mede onder de *afgeschafte* ettelyke van even sterke bevolking, als Bridlington met 5,637, Whitchurch met 5,902 zielen.

Naar de nieuwere vastelandsbegrippen over de volksverkiezingen, zou zulk eene inrigting allergebrekkigst kunnen schynen; zy deert evenwel der Britsche vryheid niet, want deze hangt niet aan de bloote formen, maar ligt in den geest des landaards, die het gansche staatsligchaam bezielend doordringt, en zich door geene kunstige bewerktuiging nabeelden of vervangen laat —*Overgenomen.*

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No 79. De prys derzelve is ƒ12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.